

Criminalization of Assault Against Public Officials in Anglo-Saxon Legal Systems

Mihai DRĂNICERU¹

Abstract: *This study focuses on analyzing the criminal law regulations regarding the protection of public officials from violent actions and intimidation by private individuals in common law legal systems. It explores the concept of a public official in Anglo-Saxon law, traces the historical development of criminalizing offenses against state officials, and examines the current trends in criminal protection policies for these individuals. The paper aims to identify the specific features of the criminal regime in common law systems concerning illegal acts against representatives of the state, as well as the factors that have shaped this legal framework. Additionally, the article refers to the legal norms governing the security of civil servants and highlights key doctrinal perspectives on the subject. In conclusion, it can be noted that common law jurisdictions impose harsher penalties for assault compared to continental legal systems. The rules are more clearly defined, and even the smallest acts of aggression against government officials are subject to sanctions.*

Keywords: *assault; emergency worker; violence; bodily harm; common-law*

Introducere

Încă din cele mai vechi timpuri oamenii au conștientizat utilitatea cercetării juridice comparate, în această privință s-a expus și istorograful grec Herodot care în lucrările sale elogiază frecvent obiceiurile juridice ale non-elenilor. Astfel se atestă că filosofii antici analizau sistemul normelor sociale ale altor formațiuni statale, fie cu scopul pragmatic de a îmbunătăți sistemul juridic național, fie cu scopul creării unui sistem juridic imaginabil ideal.

Cercetarea juridică comparată aprofundează, indubitabil, cunoștințele noastre generale de drept, prin focusarea nu doar asupra conținutului normelor, ci și asupra

¹ Senior Lecturer, PhD, Cross-Border Faculty, "Dunarea de Jos" University of Galati, Romania, Address: 111 Domneasca St.111, Galati, Romania, PhD student at the Institute for Legal, Political and Sociological Research. Corresponding author: mihai.draniceru@ugal.ro

Copyright: © 2025 by the authors.
Open access publication under the terms and conditions of the
Creative Commons Attribution (CC BY) license
(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

acelor elemente juridice constante de secole care formează spiritul legilor. Totodată cercetarea comparativă contribuie la îmbunătățirea legislației naționale prin adoptarea normelor străine mai eficiente sau pentru prevenirea și eliminarea eventualelor coliziuni între reglementările interne și cele externe.

Toate cele 193 de state membre ale ONU folosesc normele juridice ca mijloc de reglementare a vieții sociale, astfel devine evidentă necesitatea identificării elementelor comune ale sistemelor juridice naționale, care permit atribuirea unui sistem la un grup sau familie juridică.

Introducerea în circuitul științelor juridice a studiului comparativ sistemic a dreptului s-a produs între anii 1960-1970, printre cei mai notorii cercetători s-au remarcat R. Schlesinger (SUA), R. David și M. Ansel (Franța), R. Sacco (Italia), P. Glenn (Canada), H. Koetz și K. Zweigert (Germania).

Dreptul național a fost influențat puternic de opera juristului francez Rene David (David, 1964) care a identificat două categorii de familii de drept, din prima, intitulată principală fac parte familiile de drept Romano-Germanic (continental); Anglo-American (el l-a numit Sistemul de drept comun) și socialist, precum și șase tipuri de drept religios și tradițional din care fac parte dreptul islamic, iudaic; canonic; hindus; sino-japonez și african.

Familia juridică anglo-saxonă este una dintre cele mai răspândite din lume. În prezent, din această familie de drept fac parte Marea Britanie (Anglia și Țara Galilor), Statele Unite ale Americii, Canada, Australia, Noua Zeelandă și o serie de alte țări, în mare parte foste colonii ale Marii Britanii. Conform estimărilor unor cercetători, 35% din populația lumii utilizează în viața socială sistemul de drept anglo-american, iar încă 25% utilizează un sistem mixt de drept comun și civil (Philip, 2008), însă un aspect mai relevant care justifică interesul pentru această familie de drept constă în faptul că peste 40% din PIB-ul mondial este generat de statele de tip common-law, cu un nivel al prosperității populației printre cele mai înalte din lume, rezultat ce demonstrează că sistemul lor social are la bază politici publice reușite alcătuite.

Remarcăm faptul că termenul „common law” se utilizează des ca și sinonim pentru dreptul anglo-saxon, o relație nu tocmai corectă, în acest sens precizăm că dreptul anglo-saxon cuprinde câteva elemente esențiale care îl structurează și îi dau substanță:

1. Common Law - reprezintă precedentele judecătorești ale unor instanțe superioare care sunt obligatorii pentru instanțele inferioare în cauze similare;
2. Equity - reprezintă acele reguli pronunțate de Curțile regale pentru atenuarea asperităților regulilor Common Law;

3. Statutory-Law - reprezintă regulile de drept stipulate în acte normative (Mazilu, 1999, p. 44).

2. Evoluția incriminării

În prezenta cercetare vom pune accent pe reglementarea protecției penale a funcționarilor publici împotriva violențelor din partea persoanelor private în statele din familia de drept anglo-saxon.

Infrațiunea care cuprinde incriminarea mai sus menționată în limbajul juridic englez poartă denumirea de „assault”, în studiile de drept penal este analizată împreună cu infrațiunea intitulată „battery”. Doctrina engleză acordă o atenție deosebită infrațiunii de ultraj, încadrând-o în categoria infrațiunilor contra persoanei ea este analizată imediat după infrațiunea de omucidere.

Valoarea protejată de aceste reglementări, numite în mod obișnuit „infrațiuni împotriva persoanei”, constă în principiul că fiecare persoană are un spațiu personal care nu trebuie încălcat fără consimțământ. Există tradiții vechi de drept comun prin care se protejează securitatea personală și integritatea corporală, astfel în Magna Charta existau prevederi cu privire la pedepsirea atingerii persoanelor fără permisiunea lor. În trecut, conform unor experți în comportamentul nonverbal, valabil și în prezent, oamenii cu statut superior (bogații) aveau libertatea de a atinge persoanele cu statut inferior (săracy) oricând își doreau, în timp ce cei săraci nu aveau voie să atingă pe cei bogați sub niciun pretext.

Această linie directoare a fost reconfirmată de Sir William Blackstone, politician și jurist eminent care a notat că legea nu poate delimita perfect gradul violenței și prin urmare, interzice și cel mai mic grad al acesteia, deoarece fiecare ființă umană este sacră și nimeni nu are dreptul de a o atinge chiar și în cel mai delicat mod (Child și alții, 2005).

În vederea analizei infrațiunii de ultraj, precizăm că în sistemul juridic britanic, prin loviri sunt înțelese atingerile ilegale a victimei sau folosirea forței asupra acesteia, provocarea de durere nefiind obligatorie (Ormerod și alții, 2008, p. 582). Folosirea forței poate fi recunoscută ca „orice contact cu corpul victimei sau chiar cu hainele sale... indiferent dacă victima ar putea simți acest contact prin îmbrăcăminte. Lovire de exemplu, mai poate fi considerată, sărutarea sau turnarea de apă, în calitate de argument în sprijinul unei reguli atât de dure, a fost subliniat că norma nu poate face distincția între violența criminală și non-criminală și, prin urmare, interzice cel mai mic grad al acesteia (Card și alții, 2008, p. 195). „Oamenii au dreptul să nu fie atinși dacă nu vor să fie atinși...” (Ashworth, 2009, p. 304). În acest context unii cercetători plasează ultrajul în categoria infrațiunilor contra autonomiei individului, și nu în categoria infrațiunilor contra integrității fizice (Wilson, 2003, p. 326).

Ca regulă generală, se consideră ilegală orice atingere sau folosire a forței, dacă nu există împrejurări care exclud incriminarea faptei (autoapărarea, inclusiv împotriva lovirilor și atacurilor care nu au adus prejudicii sănătății, curmarea infracțiunilor, pedeapsa părintească în scop educațional, atingerea cu consimțământul victimei etc.). În același timp sunt considerate standarde de conduită acceptabile „atingerea obișnuit zilnică, împingerea, tragerea de mână și împingerea cu cotul în scopul atenționării.” Când atingerea devine ultraj este o chestiune de fapt, însă nu este obligatoriu ca atingerea să fie ostilă.

Spre deosebire de legislația națională, în majoritatea statelor din familia de drept anglo-saxon lovirile pot fi săvârșite nu numai cu intenție directă (intent), ci și cu intenție indirectă și neglijență gravă (recklessness). În aceste situații făptuitorul trebuie să fie conștient de faptul că victima poate suferi violențe ilegale în momentul producerii acțiunii.

Ultrajul se constată dacă, în urma faptei, victima percepe teamă de folosirea imediată a violenței împotriva sa acolo unde se află în prezent. În același timp, nu se cere ca violența să se fi produs efectiv, nu se cere să existe o amenințare reală de omor sau vătămare corporală gravă, deoarece amenințarea cu folosirea oricărei violențe (atingeri etc.) este pedepsită. Astfel, ultrajul poate fi exprimat prin fluturarea cu pumnul în nasul victimei, îndreptarea cu bicicleta spre victimă, aruncarea cu pietre, apeluri telefonice persistente, o simplă amenințare verbală nesustținută de nicio acțiune etc.

În Marea Britanie ultrajul nu are o definiție legală. Noțiunea și componența infracțiunii sunt stabilite în jurisprudență. Totuși în câteva acte normative putem identifica aspecte caracteristice ultrajului, astfel în Secțiunile 34-43 din Legea privind infracțiunile împotriva persoanei din 1861 (OAPA, 1861) sunt reflectate categoriile de ultraj care variază de la ultraj asupra unui cleric sau angajat ministerial în îndeplinirea îndatoririi sale (s. 34), ultraj asupra unui magistrat (s.35), ultraj în săvârșirea unei infracțiuni sau asupra unui polițist (s.36), ultraj agravat asupra femeilor și copiilor (s.40).

Pedeapsa pentru ultrajul comun se stabilește în temeiul secțiunii 39 din Legea privind justiția penală din 1988 (Criminal Justice Act, 1988) care presupune detenție pentru cel mult 6 luni sau amendă care nu depășește nivelul 5 pe scara standard sau ambele sancțiuni. Dacă victimei i-au fost cauzate vătămări ușoare ce necesită îngrijiri medicale, fapta se pedepsește cu 5 ani de închisoare, iar în situație în care victimei i-au fost cauzate vătămări grave, făptuitorului i se poate aplica detențiunea pe viață. Ultrajul unui lucrător de urgență se pedepsește mai sever - 24 luni detenție, amendă fără limite stabilite sau ambele sancțiuni (Assaults on Emergency Workers (Offences) Act, 2018). Până în anul 2018 ultrajul asupra lucrătorilor de urgență era calificat drept

ultraj comun, iar faptul că victima era un lucrător de urgență nu era decât o circumstanță care determina agravarea pedepsei.

Din practica judecătorească desprindem cauza Fagan v MPC, prin care magistrații au stabilit că: „Ultrajul există în cazul în care inculpatul determină victima, în mod intenționat sau neglijent, să resimtă imediat violență personală ilegală” (cazul Fagan v MPC - <http://www.e-lawresources.co.uk/Fagan-v-MPC.php>).

Într-un alt caz a fost constatat ultrajul ca urmare a faptului că inculpatul a îndreptat în glumă un mulaj de armă spre o femeie, care s-a speriat puternic, ulterior inculpatul i-a comunicat acesteia că arma nu este reală, totuși Curtea a reținut că a fost comis un ultraj, deoarece victima a resimțit imediat violență personală ilegală, iar inculpatul a tratat neglijent perspectiva victimei de a percepe o astfel de violență (cazul Logdon v DPP - <http://www.e-lawresources.co.uk/Logdon-v-DPP.php>).

Un eveniment major în vederea protecției penale a funcționarilor publici s-a produs în anul 2018, atunci când Camera Lorzilor al Parlamentului Regatului Unit al Marii Britanii, a aprobat actul normativ Assaults on Emergency Workers (Offences) Act 2018 („Ultrajul asupra lucrătorilor de urgență”), consider elocvent argumentul prezentat în nota informativă al ministrului justiției, Rory Stewart „Violența asupra oricărui individ sau cetățean din societatea noastră este un lucru teribil, dar ultrajul asupra unui lucrător de urgență este un atac asupra noastră tuturor. Acești oameni sunt reprezentanții noștri legali. Ei protejează societatea și oferă servicii în numele nostru. Prin urmare, un atac asupra lor este un atac la adresa noastră și a statului și ar trebui pedepsit mai aspru decât un atac simplu asupra unei victime individuale”. (Raport London Fire Brigade, 2021)

Scopul legii în cauză constă în reglementarea infracțiunilor comise împotriva lucrătorilor de urgență și a persoanelor care îi asistă, agravarea unor infracțiuni atunci când sunt comise împotriva acestor lucrători în exercitarea atribuțiilor lor și pentru alte scopuri proxime.

În categoria lucrătorilor de urgență sunt incluse următoarele categorii de funcționari publici sau agenți publici:

- (a) polițist;
- (b) o persoană (altă decât un polițist) care are atribuțiile unui agent de poliție sau este angajată în alt mod în scopuri de poliție sau este contractată pentru a furniza servicii în scopuri de poliție;
- (c) un ofițer al Agenției Naționale Anti-Crimă;
- (d) gardian de penitenciar;

- (e) o persoană (altă decât gardian de penitenciar) angajată sau contractată pentru a îndeplini funcții într-o instituție de detenție de un tip corespunzător celor îndeplinite de un gardian;
- (f) un ofițer de custodie a prizonierilor, în măsura în care se referă la exercitarea funcțiilor de escortă;
- (g) un ofițer de custodie, în măsura în care se referă la exercitarea funcțiilor de escortă;
- (h) o persoană angajată în scopul furnizării sau contractată să presteze servicii de pompieri sau servicii de incendiu și salvare;
- (i) o persoană angajată în scopul furnizării sau contractată să furnizeze servicii de căutare sau servicii de salvare (sau ambele);
- (j) o persoană angajată în scopul furnizării sau contractată să furnizeze:
 - (i) servicii de sănătate, sau
 - (ii) servicii în sprijinul furnizării de servicii de sănătate ale NHS și ale căror activități generale implică interacțiunea față în față cu persoanele care primesc serviciile sau cu alți membri ai publicului.

Pentru calificarea faptei nu are relevanță dacă angajarea sau contractarea este plătită sau neremunerată.

Totodată legislatorii au creat un factor agravant statutar, astfel atunci când o persoană este condamnată pentru o infracțiune judecătorul trebuie să ia în considerare faptul dacă infracțiunea a fost comisă împotriva unui lucrător de urgență ca factor agravant care merită majorarea pedepsei în limita maximă admisă pentru infracțiunea respectivă.

În Scoția, infracțiunea de ultraj se întemeiază pe precedentele de drept comun și pe reglementările statutare. Dreptul comun definește ultrajul drept un atac asupra unei alte persoane cu intenție răutăcioasă. Latura subiectivă constă în intenția făptuitorului de a provoca victimei stare de teamă de vătămare corporală (Atkinson v. HM Advocate, 1987 - <https://crime.scot/assault/>).

Ultrajul poate fi comis direct sau indirect (de exemplu asmuțirea câinelui de a ataca o persoană). Infracțiunea cuprinde o gamă largă de acțiuni, dar nu necesită atingerea corpului altuia sau vătămarea corporală, însă nu a înregistrat „nici un precedent de ultraj în Scoția care să recunoască vătămarea integrității psihice sau provocarea unei suferințe psihice” (Forbes, 2018, p. 409).

Sub aspectul reglementării, ultrajul se regăsește în 3 acte normative (dreptul statutar):

1. Ultrajul lucrătorilor serviciilor de urgență este prevăzută în „Emergency Workers (Scotland) Act 2005” (<https://www.legislation.gov.uk/asp/2005/2/contents>).
2. În „Criminal Justice and Licensing (Scotland) Act 2010” în s.38 este incriminată amenințarea sau comportamentul abuziv, elementele acestei infracțiuni (în care infractorul este denumit „A”) are trei forme de manifestare „(a) A se comportă într-o manieră amenințătoare sau abuzivă, (b) comportamentul ar poate face ca o persoană rezonabilă să sufere frică sau alarmă și (c) A intenționează prin comportament să provoace teamă sau alarmă sau este neglijent în ceea ce privește dacă comportamentul ar provoca teamă sau alarmă. (<https://www.legislation.gov.uk/asp/2010/13/section/38>)
3. „Police and Fire Reform (Scotland) Act 2012” - incriminează ultrajul asupra membrilor forțelor de poliție. (<https://www.legislation.gov.uk/asp/2012/8/part/1/chapter/15>).

Pentru asigurarea unei calificări corecte a acestui tip de infracțiuni, autoritățile scoțiene diferențiază ultrajul obișnuit de ultraj sever, prin ultraj sever se înțelege: „O agresiune sau un atac în care victima suferă o vătămare care are ca rezultat spitalizarea în calitate de pacient internat, pentru tratamentul vătămarilor provocate, sau indiferent dacă este sau nu spitalizată în caz de fracturi; leziuni interne; comotie severă; lacerări care necesită suturi care pot duce la deficiențe sau desfigurare; orice altă vătămare care poate determina deficiențe sau desfigurare (Recorded Crime in Scotland, 2020-2021).

Ultrajul unui ofițer de poliție în temeiul secțiunii 90 din Police and Fire Reform (Scotland) Act 2012 sau al unui lucrător de urgență în conformitate cu Emergency Workers (Scotland) Act 2005 determină o pedeapsă maximă la condamnarea sumară care nu depășește 12 luni de închisoare. Infracțiunea de amenințare și comportament abuziv în conformitate cu Criminal Justice and Licensing Act (Scoția) din 2012 implică o pedeapsă maximă în cazul unei condamnări sumare de 12 luni de închisoare sau cu o condamnare la acuzare de maximum cinci ani de închisoare.

Cu referire la specificul reglementării ultrajului în alte state din această familie de drept, vom continua cu analiza cadrului normative al Australiei, în acest sens am identificat că definiția legală a ultrajului se regăsește în secțiunea 245 a Codului Penal al statului Queensland, din dispoziția articolului respective deducem că fapta poate fi realizată prin 2 modalități, în primul caz când o persoană atinge, mișcă sau aplică în alt mod forță de orice fel față de o altă persoană. Acest lucru poate fi direct sau indirect. Trebuie făcută fără consimțământul victimei sau în cazul în care consimțământul a fost obținut prin fraudă. (Criminal Code Act 1899 <https://www.legislation.qld.gov.au/view/pdf/inforce/current/act-1899-009>).

A doua modalitate este în cazul în care infractorul folosește un act sau un gest corporal pentru a încerca sau a amenința cu aplicarea forței de orice fel asupra victimei fără consimțământul victimei, în circumstanțe în care infractorul are (de fapt sau aparent) o capacitate reală de a-și îndeplini scopul. Numai cuvintele nu sunt suficiente. „Aplicarea forței” poate cuprinde aplicarea de căldură, lumină, electricitate, gaz, miros sau orice altă substanță sau lucru, dacă este aplicată într-o asemenea măsură încât să provoace răni sau disconfort personal.

Secțiunea 340 din Codul penal din Queensland, prevede pedepse sporite pentru atacurile împotriva ofițerilor de poliție, ofițerilor din serviciile de corecție sau altor funcționari publici (cum ar fi paramedicii, asistentele medicale și ofițerii de escortă) în timp ce aceștia își îndeplinesc atribuțiile.

Funcționarii publici care se bucură de o protecție penală sporită din partea sunt lucrătorii de urgență; personalul de urgență; ofițeri de ambulanță; șoferi de autobuz; mecanici de tren; ofițeri de transport; muncitori din transport; ofițeri/director de închisoare; ofițeri de eliberare condiționată; ofițeri de corecție; ofițeri de corecție; poliție; ofițeri de poliție; asistente medicale; primii răspunsuri; pompierii; lucrătorii/personalul spitalului; medicii; muncitori în domeniul sanatații; lucrătorii sanitari; funcționarii publici; lucrători pentru siguranța copiilor; profesori; muncitori sociali; rangerii; lucrătorii de tineret; paramedicii; ofițeri de probațiune; ofițeri de detenție pentru tineri; lucrători în detenție pentru tineri.

O altă normă ce prevede sancțiuni pentru ultraj sau obstrucționarea unui ofițer de poliție în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu este secțiunea 790 din Police Powers and Responsibilities Act 2000 (PPRA) implică o pedeapsă maximă de 5.338 AUD (40 de unități de pedeapsă) sau 6 luni închisoare. Aceasta se majorează la o amendă de 8.007 AUD (60 de unități de pedeapsă) sau 12 luni de închisoare dacă fapta este comisă în interiorul sau în vecinătatea sectorului de poliție. În această secțiune ultrajul are înțelesul prevăzut de secțiunea 245 din Codul Penal, în timp ce „obstrucționarea” include împiedicarea, rezistența precum și încercarea de a obstrucționa(https://www.sentencingcouncil.qld.gov.au/__data/assets/pdf_file/0010/657730/chapter-9-summary-assault-and-obstruct-offences.pdf).

Peste 80% dintre infracțiunile de ultraj sau obstrucționare comise împotriva ofițerilor de poliție (82,4%) implică o acuzație introdusă în temeiul secțiunii 790, cu privire la actele de ultraj (adică, excluzând actele de obstrucție), puțin peste jumătate (51,7%) dintre acestea sunt urmărite penal în temeiul secțiunii 790 din PPRA, mai degrabă decât ca un atac grav în temeiul secțiunii 340 din Codul penal.

Constatăm că la momentul actual în legislația statului Queensaland ultrajul ofițerilor de poliție este reglementat atât în secțiunea 340 a Codului Penal din 1901 cât și în secțiunea 790 a Legii cu privire la drepturile și responsabilitățile poliției din anul 2000, situație criticată inclusiv și de către executivul Australian care indică „în cazul

în care Codul penal prevede o infracțiune, este indezirabil ca un alt act să-i erodeze natura de lege cuprinzătoare prin reglementarea aceleiași infracțiuni” (Queensland Legislation Handbook, 2019, p.10).

În Noua Zeelandă, sancțiunea pentru ultrajul asupra unui inspector de poliție, gardian de penitenciar sau inspector de trafic este stabilită în temeiul secțiunii 10 din Summary Offences Act 1981, care presupune o pedeapsă maximă de 4.000 NZD (1 NZD = 0,58 EURO) sau 6 luni de închisoare (<https://www.legislation.govt.nz/act/public/1981/0113/latest/whole.html#DL M53528>).

O infracțiune separată de rezistență sau obstrucție față de aceste categorii de ofițeri este prevăzută în temeiul secțiunii 23 din legea menționată, care implică o pedeapsă mai mică și anume amendă de 2.000 NZD sau 3 luni de închisoare. Faptul că victima unei infracțiuni este un polițist, lucrător într-un serviciu de urgență sanitară sau de pompieri care acționează în timpul sarcinii sale la locul unei situații de urgență este, de asemenea, un factor agravant în temeiul Sentencing Act 2002, care se aplică de instanțele de judecată atunci când condamnă pentru orice infracțiune în care poate fi tratată în mod rezonabil ca atare, inclusiv infracțiuni cum ar fi ultrajul, ultrajul agravat în temeiul Crimes Act 1961 (NZ).

Ultrajul, opunerea de rezistență sau împiedicarea anumitor funcționari sau angajați ai Guvernului Statelor Unite ale Americii este o infracțiune prevăzută de paragraful §111 din titlul 18¹ al Codului Legilor al S.U.A. În conformitate cu dispoziția articolului dat, oricine ultragiază, rezistă, se opune, împiedică, intimidează sau interferează ilicit cu orice persoană desemnată în secțiunea 1114 din prezentul titlu în timp ce este angajată sau din cauza îndeplinirii îndatoririlor oficiale; sau ultragiază, intimidează forțat orice persoană care a servit anterior ca persoană desemnată în secțiunea 1114 din cauza îndeplinirii îndatoririlor oficiale în timpul mandatului acestei persoane; în cazul în care faptele care încalcă această secțiune, constituie doar un ultraj simplu, vor fi amendate în temeiul acestui titlu sau private de libertate pentru cel mult un an, sau ambele, atunci când astfel de acte implică contactul fizic cu victima agresiunii respective sau are intenția de a comite o altă infracțiune prevăzută în acest titlu, este pedespist cu amendă sau privațiune de liperstate pe un termen de până la 8 ani, sau ambele. Litera b al paragrafului analizat conține prevederi cu privire la variantele agravante, astfel oricine, în comiterea oricăror fapte descrise în subsecțiunea (a), folosește o armă mortală sau periculoasă (inclusiv o armă destinată să provoace moartea sau un pericol, dar care nu face acest lucru din cauza unei componente defectuoase) sau provoacă vătămări corporale,

¹ Titlul 18 al Codului de legi al SUA mai este denumit și Codul Penal al SUA.

urmează să fie amendat sub acest titlu sau privat de libertate până la 20 de ani, sau ambele.

Analizînd regimul sancționator concluzionăm că în legislația penală a SUA, ultrajul în varianta simplă este o infracțiune de clasa A, în cazul în care are loc un contact fizic, fapta este o infracțiune de clasa D. Dacă se folosește o armă mortală sau se provoacă vătămări corporale, aceasta este o infracțiune de clasa C. Amenințarea oficialilor guvernamentali din Statele Unite, în special a ofițerilor de aplicare a legii, poate, în unele cazuri, să intre sub incidența acestui statut.

Un alt act juridic important pentru analiza ultrajului în legislația SUA, este „Guidelines Manual of U.S. Sentencing Commission” (*Guidelines Manual Annotated*, 2021) care atribuie Nivelul de Bază al infracțiunii pentru ultraj (§2A2.3.) și pentru ultrajul agravat (§2A2.2.) și descrie caracteristicile specifice infracțiunii prezente într-un caz care poate crește sau scade pedeapsa. De asemenea, detaliază ajustările pentru factorii agravanți și atenuanți care ar trebui să fie luate în considerare atunci când se ajunge la o sentință adecvată. Acestea includ rolul în infracțiune, terorismul, crimele motivate de ură, obstrucționarea justiției și acceptarea răspunderii, printre altele.

În scopul determinarea severității pedepsei pentru infracțiunea de ultraj se va ține cont de următorii factori:

- dacă agresiunea a implicat contact fizic și dacă victima a suferit vătămări corporale;
- dacă fapta a cauzat un prejudiciu substanțial pentru un soț, partener intim sau partener de întâlnire sau o persoană cu vârsta sub șaisprezece ani și
- folosirea armelor sau amenințarea cu acestea.

Poate fi considerat agravat ultrajul în care este prezent unul dintre următorii factorii agravanți, vătămări corporale grave; implicarea unei arme periculoase cu intenția de a provoca vătămări corporale; sufocarea, strangularea sau încercarea de a sufoca sau de a strangula; sau intenția de a comite o altă infracțiune.

Alte agravante includ:

- motivat de bani sau alt obiect de valoare;
- infracțiunea a implicat încălcarea unui ordin de protecție a instanței și
- dacă ultrajul este îndreptat împotriva unui funcționar public sau angajat al guvernului SUA sau implică oficiali federali ca victime.

Agravarea răspunderii penale pentru ultrajul funcționarilor publici comparativ cu comiterea acelorași fapte împotriva unei persoane private are la bază două argumente:

1. natura muncii plasează persoanele care îndeplinesc aceste atribuții în poziții de vulnerabilitate;
2. lovirea împotriva unui individ în îndeplinirea îndatoririlor sale publice este, de asemenea, lovirea împotriva instituției în sine (Ashworth, 2015).

Astfel se reiterează ideea conform căreia scopul fundamental al incriminării ultrajului nu este de a proteja funcționarii guvernamentali în calitate de indivizi, ci de a proteja împotriva agresiunii „guvernul și funcțiile sale”.

Cu toate acestea, în practica judiciară pot fi identificate argumentări că norma a fost concepută inclusiv pentru a proteja drepturile personale ale oficialilor guvernamentali (US v Clark, 1999). În varianta simplă, ultrajul are nivelul de bază al sancțiunii 10, ceea ce presupune privarea de libertate pe un termen de la 6 luni până la 30 de luni și/sau cu amendă de la 4000USD până la 40000USD.

Nivelul pedepsei crește dacă în vederea comiterii infracțiunii a fost implicat un contact fizic; sau dacă a fost deținută o armă periculoasă (inclusiv o armă de foc) și a fost amenințată cu utilizarea acesteia; sau dacă victima a suferit vătămări corporale. Pedepse mai aspre, conform unei linii directe separate, se aplică ultrajului agravat (adică un atac criminal care a implicat (A) o armă periculoasă cu intenția de a provoca vătămare corporală (adică, nu doar pentru a speria) cu acea armă; (B) vătămare corporală gravă; sau (C) o intenție de a comite o altă infracțiune.) Amenințare cu aplicarea forței la fel se va considera ultraj.

Concluzii

Este bine cunoscut că legea penală are un impact pozitiv major, contribuind la formarea unei societăți non-violente și echitabile. Diversele forme de violență sunt sancționate de lege pentru a asigura menținerea ordinii sociale prin stabilirea unor pedepse proporționale cu gravitatea infracțiunii comise.

În dreptul penal anglo-saxon, ultrajul se referă la un act intenționat care pune o altă persoană într-o teamă rezonabilă de vătămare fizică imediată. De asemenea, se poate referi la o amenințare de violență fizică care determină o persoană să se teamă pentru siguranța sa, chiar dacă atacatorul nu o atinge fizic.

Politicele penale ale statelor din familia juridică anglo-americană consideră ultrajul drept o crimă odioasă, deoarece nu numai că pune în pericol viața celor care au sarcina de a proteja și îngriji pe ceilalți, ci și subminează contractul social care stă la baza funcționării societății. Ca atare, multe jurisdicții au luat măsuri pentru a crește pedepsele pentru cei care comit această infracțiune și pentru a sensibiliza publicul cu privire la gravitatea unor astfel de infracțiuni.

Ultrajul asupra unui funcționar public se referă la un act de violență sau amenințare cu violență comise împotriva unei persoane care servește într-o funcție publică. Cele mai frecvente victime ale acestui tip de infracțiuni sunt ofițerii de poliție, lucrătorii din domeniul sănătății publice, pompierii, oficialii guvernamentali.

Drept urmare a analizei legislației statelor din familia de drept anglo-saxon, conchidem că prin funcționar public se înțelege o persoană care lucrează într-o organizație guvernamentală sau din sectorul public și care îndeplinește un rol apolitic. Funcționarii publici sunt angajați pentru a servi nevoilor comunității și sunt responsabili de administrarea politicilor, programelor și serviciilor guvernamentale. Nu sunt oficiali aleși și nu ocupă funcții politice.

Funcționarii publici pot activa într-o varietate de roluri, inclusiv posturi administrative și de conducere, roluri tehnice și profesionale și posturi de furnizare de servicii de primă linie. Acestea pot fi găsite în agențiile guvernamentale federale, de stat și locale, precum și în instituții publice, cum ar fi școli, spitale sau penitenciare.

Funcționarii publici respectă standarde etice înalte și se așteaptă să servească publicul cu imparțialitate, obiectivitate și integritate. Aceștia sunt de obicei protejați de legi și reglementări care le protejează drepturile de muncă și le asigură independența față de influența politică.

Totodată concluzionăm că în legislația penală a SUA sunt reglementate mai detaliat și mai concret modalitățile de realizare ale ultrajului comparativ cu statutele Marii Britanii.

Analiza comparativă a incriminărilor de tip common-law denotă o atitudine mai severă pentru comiterea infracțiunilor ce presupun amenințarea cu aplicarea violenței sau aplicarea violenței (fizice sau psihice) decât în legislația penală națională.

Bibliografie

Ashworth A. (2009). *Principles of Criminal Law*. Oxford.

Ashworth, A. (2015). *Sentencing and Criminal Justice*. 6th ed. Cambridge: Cambridge University Press.

Assaults on Emergency Workers (Offences) Act 2018
<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2018/23>

Atkinson v. HM Advocate (1987). <https://crime.scot/assault/>

Card, Cross and Jones (2008). *Criminal Law*. Oxford.

Child, Ormerod and Hogan's (2015). *Essentials of Criminal Law*. Oxford.

Crimes Act (1961).

<https://www.legislation.govt.nz/act/public/1961/0043/latest/whole.html#DLM329381>

Criminal Code Act (1899).

<https://www.legislation.qld.gov.au/view/pdf/inforce/current/act-1899-009>

Criminal Justice Act 1988

Criminal Justice and Licensing (Scotland) Act 2010

David, R. (1964). *Les grands systèmes de droit contemporains (Droit comparé)/ The major contemporary legal systems (Comparative Law)*. Paris: Librairie Dalloz.

Department of the Premier and Cabinet, Queensland Legislation Handbook (2019),

<https://www.premiers.qld.gov.au/publications/categories/policies-and-codes/handbooks/legislation-handbook.aspx>

Emergency Workers (Scotland) Act 2005

<https://www.legislation.gov.uk/asp/2005/2/contents>

Fagan v MPC (1969). <http://www.e-lawresources.co.uk/Fagan-v-MPC.php>

Forbes E. (2018). The Domestic Abuse (Scotland) Act 2018: the whole story? *Edinburgh Law Review*, 22(3), pp.406-411

<https://www.legislation.gov.uk/asp/2010/13/section/38>

<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1988/33/contents>

https://www.sentencingcouncil.qld.gov.au/_data/assets/pdf_file/0010/657730/chapter-9-summary-assault-and-obstruct-offences.pdf

Logdon v DPP(1976) <http://www.e-lawresources.co.uk/Logdon-v-DPP.php>

Mazilu, D. (1999). *Teoria generală a dreptului/ Teoria generală a dreptului*. Bucharest: All Beck.

Offences Against the Person Act 1861 <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/Vict/24-25/100/enacted/data.pdf>

Ormerod, Smith and Hogan (2008). *Criminal Law*. Oxford.

Philip, R. Wood (2008). *Maps of world financial law*. London: Sweet & Maxwell.

Police and Fire Reform (Scotland) Act 2012

<https://www.legislation.gov.uk/asp/2012/8/part/1/chapter/15>

Raport London Fire Brigade(2021), Emergency Workers (Operation Hampshire)

<https://www.london-fire.gov.uk/media/6226/20211216-lfc0640-assaultonemergencyworkersoperationhampshire.pdf>

Scottish Government, 2021. Recorded Crime in Scotland, 2020-2021. Available at:

<https://www.gov.scot/publications/recorded-crime-scotland-2020-2021/pages/35/>

Sentencing act (2002),

<https://www.legislation.govt.nz/act/public/2002/0009/latest/DLM135342.html>

Summary Offences Act (1981), <https://www.legislation.govt.nz/act/public/1981/0113>

United States Sentencing Commission (2021). 2021 *Guidelines Manual Annotated*. Available at: <https://www.ussc.gov/guidelines/2021-guidelines-manual-annotated>

United States v. Clark (1999). <https://casetext.com/case/us-v-clark-170>

Wilson, W. (2003). *Criminal Law: Doctrine and Theory*. Harlow.